

ЕСЕП
Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті жанындағы 8D019
- Арнайы педагогика мамандарын даярлау (6D010500 -
Дефектология/8D01901 - Арнайы педагогика мамандарын даярлау)
мамандығы бойынша диссертациялық кеңес

1. Өткізілген отырыстар саны туралы деректер

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті жанындағы диссертациялық кеңесте 8D019 – Арнайы педагогика мамандарын даярлау (6D010500 – Дефектология / 8D01901 – Арнайы педагогика мамандарын даярлау) бағыты бойынша есепті жылы 3 отырыс өткізілді (01/01 ж. 01.2023 - 31.12.2023 ж.)

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық кеңес мүшелерінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)

Диссертациялық кеңес отырыстарына жартысынан кем қатысқан кеңес мүшелері болған жоқ

3. Оқу орындары көрсетілген докторанттардың тізімі

Ибатовой Гаухар Биржановна, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті.

Махамбетова Алия Бердехановна, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті.

Усенова Малика Эрмухамматовна, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті.

4. Мынадай бөлімдері белгіленіп көрсетілген, есепті жыл ағымында кеңесте қаралған диссертацияларға қысқаша талдау:

диссертациясы бойынша: Ибатовой Гаухар Биржановна

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау:

Диссертация тақырыбы – «Жалпы сөйлеу тілі дамымаған мектеп жасына дейінгі балалардың сөз құрау дағдыларын дамыту». Мамандығы: 6D010500-Дефектология»

Ғылыми кеңесшілер – Сатова Акмарал Кулмагамбетовна - психология ғылымдарының докторы, профессор, ҚазНПУ Абай атындағы, Ева Мария Кулеша- Мария Гжегожевская атындағы Арнайы Педагогика Академиясы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор.

Қорғау 2023 жылдың 24 сәуірінде өтті

Жұмыста төмендегідей жаңа және сенімді нәтижелер алынған:

Зерттеудің негізгі нәтижелерінің сипаттамасы:

- шетелдік және отандық ғылым мен тәжірибеде зерттелетін мәселенің даму жағдайы зерттелді және бағаланды;

- жалпы сөйлеу тілі дамымаған қазақ тілді мектеп жасына дейінгі балалардың сөзжасам процестерінің бұзылуының ерекшеліктері анықталды;

- жалпы сөйлеу тілі дамымаған қазақ тілді мектеп жасына дейінгі балалардың сөзжасам дағдыларын дамытудың құрылымдық-мазмұндық моделі әзірленді;

- жалпы сөйлеу тілі дамымаған қазақ тілді мектеп жасына дейінгі балалардың сөзжасамдық дағдыларын дамытудың құрылымдық-мазмұндық моделі логопедиялық жұмысқа енгізілді және оның тиімділігі эксперименталды түрде дәлелденді.

2) диссертациялар тақырыптарының «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия құратын ғылымның даму бағыттарымен байланысы және (немесе) мемлекеттік бағдарламалар;

«Арнайы білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы No 4 бұйрығында: «Оқу қиындықтарының себептеріне байланысты ... балалар мектепте белгілі бір дағдыларды меңгеруде қиындықтармен, сондай-ақ даму мүмкіндіктері шектеулі ..сөйлеу қабілеті бұзылған (жалпы дамымаған сөйлеу тілі 1-3 деңгей... балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыру... қажет"

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау

Тәжірибелік-эксперименттік жұмыстардың нәтижелері педагогикалық, психологиялық, арнайы жұмыстарда ұстанымдарды басшылыққа ала отырып, зерттеу мақсатына сәйкес теориялық, эмпирикалық әдістерді қолдану арқылы өңделіп, алынған мәліметтерді мазмұнды талдау нәтижелері ұсынылды.

Диссертацияға сәйкес: Ибатовой Гаухар Биржановна

1) қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау

Диссертация тақырыбы – «Арнайы педагогты дуальді - бағдарлық оқыту процесінде даярлау». Мамандық: 6D010500-Дефектология»

Ғылыми кеңесшілер – Жиенбаева Надежда Бисенқызы – психология ғылымдарының докторы, Абай атындағы ҚазҰПУ-дың ғылыми профессоры (Алматы, Қазақстан);

Диана Аксамит – PhD докторы, М.Гжегоржевская атындағы Арнайы педагогика академиясы (Варшава, Польша).

Қорғау 2023 жылдың 24 сәуірінде өтті.

Жұмыс жаңа және сенімді нәтижелерге қол жеткізді:

Зерттеудің негізгі нәтижелерінің сипаттамасы:

1. «Дуальды оқыту» ұғымының мәні айқындалып, тәжірибелік оқытудың барлық нысандарын біріктіруді көздейтін «Арнайы педагогты дуальді-бағдарлы оқыту» авторлық тұжырымдамасы берілді;

2. Арнайы мұғалімді дайындауда шетелдік және қазақстандық педагогикалық білімді дамытудың заманауи тұжырымдамалары анықталды; Болашақ арнайы мұғалімнің тәжірибелік-бағдарлы құзыреттілік сапасын бағалау теориясы толықтырылды, оны дуальді-бағдарлы оқытуды ұйымдастыру процесінде бағалауға болады.

3. Мақсаттарын, әдістемелік негіздерін, принциптерін, мотивациялық-тұлғалық, операциялық-әрекеттік және мазмұндық құрамдастарын, критерийлерін, көрсеткіштерін және даярлығын сипаттайтын тұтас процесс болып табылатын арнайы педагогтарды дуальді-бағдарлы оқытудың ғылыми-практикалық моделі әзірленді. нәтижелер.

4. Оқу-зерттеу зертханасын ұйымдастырудың көпкомпонентті бағдарламасы және болашақ арнайы мұғалімдерді дуальді-бағдарлы оқыту нысандары ретінде әртүрлі тәжірибелер әзірленді.

2) диссертациялар тақырыптарының «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия құратын ғылымның даму бағыттарымен байланысы және (немесе) мемлекеттік бағдарламалар;

Диссертациялық жұмыстың тақырыбы Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына, «Педагог мәртебесі туралы» заңына және Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдауында қойылған негізгі міндеттерді жүзеге асыруға сәйкес келеді. Қазақстан халқы 2020 жылғы 1 қыркүйекте. Проблеманың өзектілігі Зерттеулер Қазақстан Республикасының «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік медициналық-педагогикалық түзету арқылы қолдау туралы» Заңын, «Сапалы білім» Білім Ұлт» ұлттық жобасын, «Қазақстан жана нақты жағдайда: әрекет ету уақыты» жобасын көрсетеді.

3) *диссертация нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау*

ЖОО-да арнайы педагог кадрларды дуальді оқытудың тұжырымдамасы, дуальді оқыту процесінде арнайы педагогты даярлаудың әдістемелік принциптері мен принциптері, дуальді оқыту үдерісінің мәні мен ерекшеліктері ашылды. Сондай-ақ дуальды оқыту үдерісінде арнайы мұғалімдерді дайындаудың ғылыми-тәжірибелік моделі әзірленді.

Диссертацияға сәйкес: Усенова Малика Эрмухамматовна

1) қарастырылған жұмыстардың тақырыптарын талдау

Диссертациялық жұмыстың тақырыбы: «Есту қабілеті бұзылған бастауыш сынып оқушыларының пәндік практикалық сабақтарда әлеуметтік белсенділігін дамыту». Мамандығы: 6D010500-Дефектология»

Ғылыми кеңесшілер – Жиенбаева Надежда Бисеновна – психология ғылымдарының докторы, профессор-зерттеуші (Абай атындағы ҚазҰПУ, Алматы, Қазақстан);

Диана Аксамит – PhD докторы, М.Гжегоржевска атындағы арнайы педагогика академиясы (Варшава, Польша).

Қорғау 2023 жылдың 22 мамырында өтті.

Жұмыс жаңа және сенімді нәтижелерге қол жеткізді:

Зерттеудің негізгі нәтижелерінің сипаттамасы:

1) «Саңырау бастауыш мектеп оқушыларының әлеуметтік қызметі» түсінігінің кеңейтілген мазмұнының маңызды сипаттамалары пәнге байланысты практикалық іс-әрекеттердің маңыздылығы контекстінде берілген;

2) Естімейтін бастауыш мектеп оқушыларының әлеуметтік белсенділігінің мазмұндық құрамдастарының (борыш, бастама, жауапкершілік) дамуының төмен деңгейі анықталды; 1-2 сыныптардағы саңырау оқушылардың пәндік практикалық оқыту

процесінде әлеуметтік белсенділігін дамытудың педагогикалық шарттары мен ерекшеліктері айқындалды;

3) Пәндік-тәжірибелік оқыту жағдайында 1-2 сыныптардағы естімейтін оқушылардың әлеуметтік белсенділігін дамытудың ғылыми-тәжірибелік моделі әзірленді, оның тиімділігі эксперименттік жұмыс арқылы тексерілді;

4) Пәндік практикалық іс-әрекеттерге негізделген саңырау бастауыш мектеп оқушыларының әлеуметтік белсенділігін дамыту үшін тексерілген вариативті бағдарлама әзірленді.

2) диссертациялар тақырыптарының «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия құратын ғылымның даму бағыттарымен байланысы және (немесе) мемлекеттік бағдарламалар;

«Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеуде қолдау туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі N 343 Заңы (26.06.2021 жылғы өзгертулер мен толықтырулармен). «Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығы (01.01.2012 ж. өзгертулер мен толықтырулармен). /26/2022).

3) диссертация нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау
Диссертациялық зерттеу нәтижелерін жалпы білім беретін мектептерде және есту қабілеті бұзылған балаларға арналған арнайы мектептерде бейімделген бағдарламаларды енгізу үшін оқу үдерісінің субъектілері пайдалана алады: вариативті бағдарлама саңырау бастауыш мектеп оқушыларының әлеуметтік белсенділігін дамытуға ықпал ететіні дәлелденді. ; Пәндік практикалық сабақтарда саңыраулар мұғалімдеріне бастауыш сынып оқушыларының әлеуметтік белсенділігін дамыту бойынша әдістемелік ұсыныстар ұсынылды.

5. Ресми рецензенттер жұмысын талдау (сапасыз рецензиялардың мысалдарымен).

Сарапшылар арнайы білім беру саласына үлес қосқан ғалымдарды анықтады.

Диссертацияға сәйке: Ибатова Г.Б.

Муминова Лола Рахымқызы – педагогика ғылымдарының докторы, профессор, «Республикалық балаларды әлеуметтік бейімдеу орталығы» АҚ директорының ғылым жөніндегі орынбасары, Низами атындағы Ташкент педагогикалық университеті Ресей мемлекеттік педагогикалық университеті филиалының түзету педагогикасы кафедрасының меңгерушісі (Өзбекстан), (мамандық коды 13.00.03);

Дюсенбаева Бибигуль Амангельдиновна - Философия докторы (PhD), «М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» КЕАҚ арнайы және әлеуметтік педагогика кафедрасының меңгерушісі (Петропавл қ., Қазақстан).

Диссертацияға сәйкес; Махамбетова А.Б.

Баймуратова Алуа Тулегеновна - педагогика ғылымдарының кандидаты, Арнайы инклюзивті білім беруді дамытудың ұлттық ғылыми-практикалық орталығының аға ғылыми қызметкері (Алматы, Қазақстан);

Кабдырова Айнура Аскарбековна - PhD докторы, Қазақ Ұлттық Қыздар Педагогикалық Университетінің аға оқытушысы (Алматы, Қазақстан).

Диссертацияға сәйкес; Усенова М.Э.

Мажсинов Бағдат Молдахметович - PhD (Қазақ Ұлттық Қыздар Педагогикалық Университеті, Алматы, Қазақстан);

Дүзелбаева Айтөлкын Болатовна - PhD докторы, Жоғары педагогика мектебінің оқытушы-зерттеуші (Павлодар педагогикалық университеті, Павлодар, Қазақстан).

6. Ғылыми кадрлар даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар.

- диссертацияларды қорғауға жіберетін бітіруші кафедра ғылыми-зерттеу жұмыстарының сапасына және қорғауға қажетті құжаттарға ерекше көңіл бөлуі керек.

7. Дайындық бағыттары аясында философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесін алуға арналған диссертациялар саны

	6D01510-Дефектология
қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының);	3(-)
караудан алынып тасталған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының);	
рецензенттердің теріс пікірін алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының);	
қорғау нәтижелері бойынша теріс шешім алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының);	
пысықтауға жіберілген диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының);	
қайта қорғауға жіберілген диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	

Диссертациялық кеңестің
төрағасы

(колы, тегі және қолтаңбасы)

Абаева Г.А.

Диссертациялық кеңестің
ғалым хатшысы

(колы, тегі және қолтаңбасы)

Хамитова Д.С.

«29» желтоқсан 2023 жыл